

PRACA

Pismo poświęcone sprawie robotników i inteligencji pracującej

Cena prenumeraty:
Miesięczna Mk. 400
za przewoź „ 500
Z-granicą „ 800

OWAGA: Prenumerata, oraz wszelkie należności przesyłane pocztą, należy adresować jak następuje:
PAWEŁ URBANIAK
Łódź, Przejazd Nr. 4,
„Praca“.

Administracja otwarta od g. 9 rano
..... do 7 wieczorem.

Redaktor przyjmuje we wtorki i piątki
..... od 6 — 7 wieczorem.

Sekretariat Redakcji otwarty dla publiczności od 6—8 wiecz. codziennie.

Reklamów składających się do druku Redakcja nie zwraca.

Artykuły bez oznaczenia "konferencja" wydane są za bezpłatne. — — —

CENA OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem m. 89. —
wielkość m. 100. — reklama
m. 50. —, nekrolog
m. 40. —, komunikaty
m. 50, zwyczajne m. 25
za wiersz: nomenklatury
jednołamowy.
Ogłoszenia drobne 10 mk.
za wiersz, dla poszukują-
cych pracy oraz zagubione
dokumenty m. 8.
Ogłoszenia zamiejscowe o
50 proc. drożej. — Zagro-
żenie o 100 proc. drożej.
Ogłoszenia nasyłane po
g. 6 wiecz. 50 proc. drożej.

Redakcja i administracja Przejazd № 8.

TELEFON NR 32.

Konto czekowe P. K. 1.60143

Prenumeratę i ogłoszenia dla pisma „Praca” przyjmuje Biuro pisma A. Zatorski, w Pabjanicach, Zamkowa Nr. 15.

Kino-Teatr

NOWOŚCI

Piotrkowska
róg Główny.

bziel po raz ostatni!

„ORLĄTKO”

Dramat historyczny w 7-miu wielkich aktach

Syn Napoleona Bonaparte, Wielki Książę Reihstadt.

GLÓWNE SCENY: Intriga Kanclerza Metternicha. Szpiegowany ze wszystkich stron. Spisek Bonapartystów. Wierny sługa. Zamach na księcia. Tajemniczy orzech. Miłość Napoleona. Opowiadanie przeszłości. Ułaskawiony. Rewolucjonista. Historia roku 1809. Jak Napoleon Bonaparte nadszedł z armją na Schönbrunn. Ślub Napoleona z Marią Ludwiką. Cesarz przed wyprawą na Rosję żegna żonę i dziecko. Straszna zmiana. Ucieczka do Paryża. Zapóźno. Choroba księcia. Bez blasku i sławy zmarł syn Napoleona. — — — Początek o godz. 5.30 wiecz.

Dla prenumeratców „PRACY” bilety tańsze o Mk. 50.

Nieobecni.

P. Ponikowski w mowie swej, wygłoszonej w Krakowie w d. 5, bardzo słusznie zwrócił uwagę na przykrą i szkodliwą w skutkach polityczną i zawodową izolację inteligencji polskiej w stosunku do reszty społeczeństwa. Wskazywał na polityczną i zawodową izolację inteligencji polskiej w stosunku do reszty społeczeństwa. Wskazywał na polityczną i zawodową izolację inteligencji polskiej w stosunku do reszty społeczeństwa.

Istotnie — nieobecność, a w najgorszym razie znikomy udział reprezentantów inteligencji w naszych stosunkach politycznych jest zjawiskiem, którego nie należy lekceważyć. Istotnie — nieobecność, a w najgorszym razie znikomy udział reprezentantów inteligencji w naszych stosunkach politycznych jest zjawiskiem, którego nie należy lekceważyć.

Zauważenie i przemęczenie wyładkami krwawej, ciągnącej się latami wojny, epoki wojennej i konieczności wojennej, wszechpochłaniającej walki o byt materialny, — te dwie okoliczności wpłynęły w głównym stopniu na całkowite prawie usunięcie inteligencji z widowni działalności politycznej, na której dzięki temu coraz potężniej panoszą się strójny w pozory powagi analfabetyzm i krzykliwe zuchwała demagogia.

Wprawdzie tworzą się jakieś polityczne kółka i kółeczka inteligencji, istnieją nawet w Warszawie bardzo nieliczne i nie posiadające — niestety — wskutek tego żadnego wpływu na kierunek Stronnictwa Demokratycznego, ale wszystkie te drobne, rozproszkowane grupki zgóry skazane są na powolny zanik i apanie, gdyż są tylko sztabem bez armii, ozdobną, cenną nadbudówką, zawieszoną w powietrzu, bo nie opartą na trwałych, mocnych fundamentach.

Jeśli liczebność pewnego ugrupowania politycznego jako podstawa działalności, nie przesądza jeszcze ostatecznie o jego znaczeniu i potęgę jego wpływu, to jest ona w każdym razie czynnikiem ważącym w walce o postulatę pro-

gramowe, będącą racją bytu każdego stronnictwa.

Ten wzgląd zapoznawany jest niestety zbyt często wśród inteligencji polskiej, która — trzymając się przeważnie na uboczu od szerszego ruchu politycznego i społecznego — zdobywa się czasami zaledwie na słomiany ogień nieskoordynowanych wystąpień, nie przynoszących jej nic prócz rozgoryczeń i zawodów. A z drugiej strony stwierdzić należy z ubolewaniem, że potężne ilościowo organizacje robotnicze cierpią, naogół biorąc, na chroniczny brak sił inteligentnych, które właśnie w dzisiejszych warunkach, muszą być mózgiem i nerwami każdego zrzeszenia, działającego dla dobra klasy pracującej.

Na tem wzajemnym obojętnym mijaniu się — zarówno inteligencja, jak i robotnicy wychodzą nad wyraz źle. Nie wygrywają bitew sztabów, ani też armie bez sztabów. Są to nierozzerwalnie bowiem z sobą związane dwie integralne części jednej i tej samej całości, która tylko jako taka staje się potężnym instrumentem działania w nieuniknionej walce o zasady i sposoby doskonalenia się ludzkości.

Dziś, gdy — na szczęście — wychodzimy już chyba na dobre z tłoczonych, jak koszar, stosunków wojennych, inteligencja polska z biur, fabryk, kopalni, laboratoriów, wszędzie gdziekolwiek jest, musi otrząsnąć się z złych snów minionego okresu, i — nawiązując do tradycji tych pokoleń, które, stojąc na czele ruchu wyzwolenieckiego, budowały pod stopą zaborcy gmach Niepodległości, musi nawiązać serdeczny i trwały kontakt z idącymi ku lepszym dniom rzeszami Polski robotniczej.

Mniej lub więcej życzliwa krytyka i jalowe dysputy nad sprawą poczynają i taktyki tych rzesz wystarczyć nie mogą. Nieobecni nigdy nie mają racji, choćby ją nawet w zasadzie mieli. Dopiero realna praca i współpraca w tych wielkich kuźniach społecznych, gdzie się przyszłość wykuwa, zdoła wszelki zdrowy ruch polityczny w odpowied-

nie łożysko ująć i skierować, zle na lepsze zmienić, a inteligencji polskiej pod każdym względem należne jej stanowisko w społeczeństwie zapewnić i umocnić.

B. D.

Od Administracji.

Niniejszem podajemy do wiadomości, iż wszystkim prenumeratorem, którzy do dnia 30 b. m. nie wpłacą należności za miesiące Wrzesień i Październik, wysyłkę gazet bezwzględnie wstrzymamy.

LEWIATAN.

Projekt daniny na rzecz skarbu państwa — nie daje spać naszym klasom posiadającym bez różnicy wyznania i narodowości. Żadną miarą nie mogą się one pogodzić z myślą o uszczupleniu swych kapitałów i bogactw, w 80 procentach zdobytych dzięki wojnie, na nędzy kraju, na nędzy ludności, na nędzy klasy pracującej.

Pisaliśmy już o protestach i memorjałach, wysyłanych do Sejmu i rządu przez przemysłowców, kupców, paskarzy żydów (vide bezczelny protest handlarzy żydowskich w Łodzi).

„Precz z daniną!” — Oto hasło, pod którym skupia się dzisiaj całe kołtuństwo i paskarstwo, zarówno miejskie jak wiejskie w Polsce.

Jak daleko sięga zuchwałosc brojących się przed daniną sfer posiadających, świadczy fakt, o którym donosiliśmy w depeszach wczorajszych. Delegacja jednego z najpotężniejszych zrzeszeń kupieckich w Polsce „protestuje” przeciwko daninie i prosi o ulgi. Na to nawet minister skarbu, bankier Michalski, ten sam, który targnąć się śmiał na święte prawo robotnicze o 8-godzinny dniu pracy, stracił cierpliwość! Wyrażając zdziwienie, że „ci, którzy na wojnie zrobili majątki, mogą dziś jeszcze protestować przeciwko daninie”, słusznie dodał, że kredyty w Państwowej Kasie Oszczędności otrzymają tylko ci kupcy, którzy wykazują się obniżeniem cen na swoje towary.

Ale Lewiatan posiadaczy nie śpi. lecz czuwa, czuwa dzielnie i walczy z

każdym wysiłkiem rządu, który zmierza do naprawienia finansów Państwa, a goździ w kieszeń okradających Państwo to i jego ludność przez lat siedem — paskarzy.

W Kongresowce szczególnie kupcy wypowiedzieli zacieklą walkę daninie, w Wielkopolsce zaś przemysłowcy rozpoczęli wojnę z robotnikami. Oto jak podaje PAT. Polskie Związki Zawodowe, obejmujące okręgi: Bydgoszcz, Toruń i Gniezno, zażądały przed trzema tygodniami podwyżki norm płacy o 50 proc., na co związek fabrykantów odpowiedział odmownie.

Komisja pojednawcza, której oddano sprawę do rozpatrzenia, przyznała robotnikom podwyżkę do 25 proc. Fabrykanci jednak na powyższą decyzję się nie zgodzili. Robotnicy zagrozili strajkiem. Związek fabrykantów oświadczył wtedy, iż na pierwszy strajk w którejkolwiek z fabryk związkowych odpowie powszechnym lokautem!!!

Groźba! A z drugiej strony fabrykanci żądają obniżenia zarobków robotniczych, pomimo, że drożyzna w Wielkopolsce niemal taka sama, jak u nas.

Są to wszystkie oznaki, wskazujące, że prawicowy bolszewizm staje się coraz niebezpieczniejszym elementem w Państwie. Rząd musi wykazać dużo dobrej woli i stanowczości, by przeciwstawić się lokautowym zakusom fabrykantów wielkopolskich, a nad protestami wolnego paska przeciwko daninie przejść prosto do porządku dziennego.

Jan Wojtyński.

Konferencja przedstawicieli Z. Z. P. z Rządem w sprawie kryzysu.

Dnia 22-go listopada w gmachu Sejmu odbyła się konferencja przedstawicieli Zjednoczenia Zawodowego Polskiego z Rządem w sprawie obecnego kryzysu w przemyśle. Na konferencji byli obecni: A. Kazmierczak, Stefan Kulczyński (Łódź „Praca”), E. Bernatowicz, J. Lewowski, Kinowski, Zieliński (Warszawa), Bol. Jedralski (Sosnowiec; posłowie z klubu N. P. R. prezes Chądzyński, Fichna, St. Hellich, Michalak, Postolski i Strzembalski.

Przedstawiciele Rządu: Prezydent

Ponikowski, Minister Pracy L. Darowski, Minister Skarbu Michalski, Minister Przem. i Handlu Strassburger i Dyr. Państw. Kasy Pożyczkowej.

Konferencja zgalił poseł kol. A. Chądzyński, przedstawiając groźny stan naszego przemysłu.

Przedstawiciel włościańskiego Związku „Praca”, A. Kazmierczak, przedstawił stan przemysłu włókiennego, z czego widać, że 20 proc. fabryk jest nieczynnych reszta pracuje od 2 do 4 dni w tygodniu, a tylko jedna fabryka Gajera idzie no-

Korespondencje.

Porządeczki w Zduńskiej Woli.

Zdawać się powinno, że w mieście 25 tys., a takim jest Zduńska-Wola, pa- nują znośne porządki, pozwalające na spokojny pobyt, lecz niestety, cichy mieszkańiec tego miasta, mający jakie takie pojęcie o porządkach w innych miastach, dniami i nocą przemysłowa, by stąd, nie postradałszy życia i nale- nie, czempredzej pociękać. Winny temu panujące porządeczki, spowodowane nie- dbałością i lenistwem przedświeczonego magistratu i szanownych stróżów bezpie- czeństwa, tj. policji.

Miasto Zd. Wola, posiadając własną elektrownię, od dłuższego czasu tonie w ciemnościach, a ludziska łamią sobie nogi i rozbijają głowy o słupy lub do- my. Zainterpelowany Magistrat najepo- kojniej tłumaczy się brakiem węgla lub też zepsuciem maszyn. Tłumaczenia takie p burmistrza i poposowsko-ende- kich ojców miasta, w chwili gdy pry- watna instytucja otrzymują węgiel ca- łymi wagonami, zakrawa na kpiny i jest jedynie spowodowane lenistwem i nie- bałością i nie może być usprawiedliwie- ne, tembardziej, że pozbawienie miasta światła przez powyższe powody powta- rza się bardzo często. Z ciemności bez- karnie korzystają grasujące bandy zło- dziei i bandytów, którzy napadają w śródmieściu, a nawet w samym Rynku, na sklepy i mieszkania.

Zdawałoby się, iż w takich wa- runkach skuteczną pomoc nieść winna policja, lecz, niestety, choć skład jej jest liczny, na czele z p. ob. kom. star-

szym przodown. Pacakiem, zamiast po- rozstawiać, choćby tylko w śródmieściu policjantów i zapobiec złemu, chowa się po całych dniach w Komendzie, w ciep- łej ubikacji i, jak fama głosi, trenuje się w grze w szachy, warcaby itp.

Naszej gorliwej Zd.-Wolskiej policji w spełnianiu swych obowiązków i prze- strzeganiu wydanych przepisów wiele, b. wiele można zarzucić, za przyk- ład śmiech posłuży incydent, jaki miał miejsce niedawno między p. R., właście- ciem sklepu a wspomn. wyż. p. Paca- kiem:

Pan R., jako obywatel, stosujący się do wydanych przepisów policyjnych zamknął swój sklep o g. 6 w., zau- ważył, że o 6 i pół wszystkie sklepy były postawione, zwrócił się przeto do policji z zapytaniem dlaczego nie zmusi opornych właścicieli sklepów do zamy- kania w oznaczonej przepisem godzinie, na co p. Pacak głosem podniesionym, krzyknął: „Bo ja nie chcę! Pańskich roz- kazów tłuczać nie będę”. Na powtórne zapytanie, czy zechce posłać posterunek by ten nakazał zamknąć sklepy, odpo- wiedział: „Nie pośle, bo mi się nie chce”.

Możeby władze odnośnie bliżej wglądając w stosunki, panujące w Zd.- Woli

17-XI-1921 r. Teas.

Z życia robotniczego w Bia- łymstoku.

(Kryzys przemysłowy a robotnicy. — Oświata robotnicza.)

W lokalu Rady Okręgowej Polskich Zw. zawodowych w Białymstoku, odbi- ło się zebranie Zarządów wszystkich polskich Związków zawodowych, wchodzących w skład Rady, pod przewodnictwem p. St.

na Sejm, St. Hellicha. Porządek obrad o- bejmował: kryzys — prz. myślę, Komisję statystyczną i Uniw. sytet Robotniczy. Po wygłoszonych referatach przez p. St. Hellicha, przyjęto następujące rezolucje:

W sprawie kryzysu przemysłowego: „Zebrani Członkowie Zarządów zara- cają się za pośrednictwem p. St. Helli- cha do klubu N. P. R., aby ten poczynił u Rządu na energiczniejsze kroki, w celu wywarcia nacisku na niemu nieanych fabry- kantów, kt rzy chcą wyzyskać chwilowy kryzys finansowy w Państwie Polskim, ze szkoda warst. pracujących, zatrzymu- jąc warstaty pracy, tym zaś fabrykantom, którzy nie są w możności — pomimo na- lepszycy chęci — pedzić fabryk, przystąpi- z największą pilnością, czy to w postaci dostarczenia surowców, czy też ułatwienia kredytów i t. p.”

W sprawie Komisji Statystycznej wy- brano specjalną komisję, której zadaniem będzie w najkrótszym czasie opracować minimum egzystencji po edycznie i s- ednie rodziny robotnika, na zasadzie której po- szceregoinie Związki oprócz n. g. ustalen e plac zarobkowych

W sprawie Uniwers. tetu Robotnic e- go postanowiono wprowadzić w czyn u- chwały Związków zawodowych i rozpo- cząć działalność tak niezbędnej placówki, w celu podniesienia poziomu umysłowego wśród robotników, w myśl statutow Zwią- ków zawodowych.

Na zebraniu tem naza utr. z odbyło się w redakcji „Dziennika Białostockiego” zebranie inteligencji, sym alyzu aciej z na- rodowym ruchem robotniczym

Na zebraniu tem wyłoniono już per- sonel wykładowców. Wykłady rozpoczną się w dni ch najbliższy h w all Pol. Zw. Zaw. na Ryn u Kościuszki Nr. 1.

Z życia organizacji N. P. R. Zebranie inteligencji N. P. R. odłożone.

Z powodu wyjazdu prelegentów branie dyskusyjne inteligencji odło- zono z soboty 26 h.m. na sobotę 3 grudnia.

W sobotę o godz. 8 wiecz. zebranie zarządu, dziesiętników i delegatów brycznych. Pożądana jest obecność ws- stkich.

Konferencja polityczna Iz. Wodnej.

W niedzielę dnia 27 b. m. o godzinie 10-ej odbędzie się konferencja polityczna Iz. Wodnej, w klubie N. P. Piotrkowska 91. O liczne i punktualne przybycie prosi Zarząd.

O powyższem będą rozplakaty obwieszczenia.

Komunikat.

Wśród lekarzy rozpoczyna się pogłoska, że lekarze zamianowani Zarząd Kasy Chorych m. Łodzi będą dani do zatwierdzenia przez Związek Lekarzy Państwa Polskiego.

Zarząd Kasy Chorych oświadczył pogłoska ta dla Kasy Chorych szła- wa — jest niezgodna z prawdą.

Zaden lekarz przez Zarząd Chorych zamianowany, nie będzie ny Związki lekarzy ani do zao- wania ani do zatwierdzenia.

Przy dalszych rokowaniach z Za- dem Związku Lekarzy Państwa Pol- go sprawa zamianowanych lekarzy i traktacji będzie wyłączona.

Advertisement for 'OGNISTE JEZIORO' at 'DOLINA SZWAJCARSKA' cinema. Includes '3-cia SERJA' and 'Dzisiaj Premiera'.

Advertisement for 'CZASY' at 'DOLINA SZWAJCARSKA' cinema. Includes 'Dzisiaj' and 'Po raz pierwszy w Łodzi'.

Advertisement for 'POMIĘDZY NIEBEM A ZIEMIĄ' at 'Kino Popularne' cinema. Includes 'Dzisiaj' and 'Miss Leah Baird'.

Advertisement for Dr. L. PRYBULSKI, 'KAWETY', and 'Lichtentzejni S-ka'.

Advertisement for 'Palta' and 'Szmeczel i Rozner'.

Advertisement for '10,000,000' and 'A. A. Kupuje'.

Advertisement for 'A. A. Kupuje' and 'Benocka Edmund'.

Advertisement for 'Sprzedam' and 'Piotrzykowska'.

Advertisement for 'Zdemobilizowany' and 'Weber Oskar'.